

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی آذربایجان

بیمارستان امام خمینی (ره) شهرستان نقد

خودمراقبتی در فشارخون

ویژه بیماران و همراهان

واحد آموزش سلامت

بهار ۱۴۰۴

تایید کننده: کارگروه آموزش به بیمار بخش داخلی

کد سند: EH-MN/Pat Edu Pam/۰۰۰۹

۶. مصرف داروهای:

داروهای را بخاطر عوارض احتمالی و یا اینکه قرص‌ها تمام شده قطع نکنید و مرتبت طبق دستور پزشک ادامه دهید. به طور دوره‌ای به پزشک خود مراجعه کنید. تنها خوردن قرص نیست که فشارخون شما را تنظیم می‌کند بلکه رعایت رژیم غذایی، کاهش وزن و فعالیت منظم به همان اندازه مهم است.

علائم هشداردهنده:

در صورت بروز علایمی از قبیل سردرد، خونریزی از بینی، تپش قلب، قلب و کم حوصلگی، سرگیجه بویژه هنگام تغییر از حالت نشسته به ایستاده و بالعکس، درد قفسه سینه و تاری دید سریعاً با اورژانس تماس گرفته یا به بیمارستان مراجعه نمایید.

منبع: راهنمای خودمراقبتی در فشارخون معاونت بهداشتی
برونر سودارت

ارتباط با ما و پاسخگویی به سوالات

شماره تماس: ۰۴۴۳۵۶۶۱۸۲۰

شماره داخلی: ۱۴۴۶

۴. فعالیت فیزیکی خود را افزایش دهید.

انجام حداقل ۳۰ دقیقه فعالیت فیزیکی با شدت متوسط را جزو برنامه روزانه خود قرار دهید.

۵. سیگار نکشید.

باور داشته باشید که سیگار سلامتی شمارا بشدت تهدید می‌کند. در حالی که میدانید سیگار یک کشنده بی‌صداست، سزاوار نیست خانواده را از لذت در کنار شما بودن محروم کنید. شما باید در کنار خانواده بی‌den را به استعمال سیگار ترجیح دهید.

۶. استرس را مدیریت کنید.

تا جایی که می‌توانید استرس خود را کاهش دهید. افکار منفی را از خود دور کنید.

روش‌هایی مانند آرام‌سازی، تنفس‌های عمیق و خواب کافی می‌توانند بسیار تاثیر گذار باشند.

ارتباط اجتماعی و خانوادگی خود را تقویت کنید، صبور و به لطف بی‌انتهای خداوند امیدوار باشید.

۷. فشارخون خود را به طور دوره‌ای کنترل نمایید.

هر چندماه فشار را کنترل نمایید.

۸. از طب مکمل هم سود ببرید.

بعضی از روش‌ها که بعنوان طب مکمل از آنیاد می‌شود نیز در کنترل فشارخون مفید هستند. مانند استفاده از سیر در غذاها و یا حتی قرص‌ها یا کپسول‌های سیر که در کنترل فشارخون می‌توانند موثر باشد. ولی تداخل سیر با بعضی داروهای عوارض خطرناکی مانند خونریزی بوجود می‌آورد.

استرس: استرس های شدید موجب بالا رفتن فشارخون می شوند. بعضی فراد با خوردن بیشتر، استعمال سیگار یا مصرف الکل سعی می کنند بر استرس غلبه کنند که این کارها فشار را بیشتر افزایش داده و اوضاع را وخیم تر می کنند.

اقدامات موثر برای پیشگیری و کنترل فشار خون چیست؟ ۱. غذای سالم بخورید.

تلاش کنید در سبد غذایی خود مواردی را که در توقف پروفشاری خون موثر نند بگنجانید. این غذاها شامل میوه ها، سبزیجات، غلات، غذاهای کم چرب می باشند. از چربی های اشباع شده (روغن‌های جامد) پرهیز کنید. سعی کنید از مواد غذایی دارای پتاسیم هم استفاده کنید. کشمش، زردآلو، سویا و سیوس گندم، گوجه فرنگی، موز، طالبی و پرتقال مواردی هستند که پتاسیم بالایدارند.

۲. نمک را در غذای خود کم کنید.

از خوردن غذاهای کنسروی بپرهیزید. نمکدان را از سفره غذایی حذف کنید. از غذاهای آماده کمتر استفاده کنید. از خوردن لیته ترشی، که نمک بدان افروده شده است اجتناب کنید. سعی کنید در طبخ روزانه نمک را کم کنید.

۳. وزن خود را در حد طبیعی نگهداری کنید.

اگر اضافه وزن دارید حتی اگر حدود ۲/۵ کیلو وزن کم کنید، فشارخون شما را پایین می‌آورد.

چاقی یا وزن بالا: هرچه وزن بیشتر باشد برای تغذیه واکسینز رسانی اندام ها خون بیشتری باید پمپ شود و هرچه حجم خون بیشتر شود، فشار وارد بر دیواره عروق بیشتر است.

عدم فعالیت فیزیکی: فردی که فعالیت فیزیکی ندارد اصولاً نسبت به فرد فعال تعداد ضربان قلب بالاتری دارد. هرچه تعداد ضربان بیشتر باشد قلب باید در هر انقباض سخت کار کند و نیروی وارد بر شریان ها بیشتر است. بی تحرکی خود موجب چاقی و پر وزنی است.

سیگار/تبакو: سیگار نه تنها فشار خون را سریع بالا می برد، بلکه مواد شیمیایی آن لایه داخلی دیواره عروق شریانی را بشدت آسیب می رساند. این کار موجب تنگتر شدن شریان ها شده و فشار خون را بالا می برد.

غذاهای پرنمک: خوردن غذاهای پرنمک موجب نگهداشتن مایعات در بدن می شود و با افزایش حجم خون فشار خون بالا می رود. **كمبود پتاسييم در غذاهای روزانه:** پتاسييم موجب ايجاد تعادل ميزان سديم در سلول هاي بدن می شود. اگر در غذاي روزانه پتاسييم کافي نباشد. و يا بدن ذخيره پتاسييم نداشته باشد، سديم در خون تجمع پيدا می کند.

كمبود شدید ويتامين د در تغذيه: كمبود ويتامين د باتاثيری که بر روی آنزيم هاي مترشح از کليه دارد می تواند روی فشار تاثير می گذارد.

برخی شرایط مزمن: بيماري کلیه، ديابت و کلسترول بالا خطر پروفشاری خون را افزایش می دهند. گاهی هم در بارداری در خانمهای پروفشاری خون همراه است.

فشارخون نیرویی است که خون بر دیواره رگهایی که در ان جریان دارد وارد می کند و به صورت دو عدد بیان می شود. هر دو عدد مهم هستند. عدد اول، عدد بزرگتر (فسار سیستولیک نامیده می شود) و وقتی است که قلب شما با انقباض خود، خون را به درون رگ ها می راند.

عدد دوم، فشار دیاستولیک نام دارد و در حقیقت فشار خون شما بین دو انقباض قلب (یا زمان پذیرش خون بداخل قلب است) علائم پروفشاری خون ممکن است با سردد، سرگیجه، خونریزیخونریزی از بینی یا تپش قلب خد رانشان دهد. خیلی از افراد هم بدون علامت هستند ولی فشار خونشان بالاست.

درجه بندی فشار خون	فسار دیاستولی	فسار سیستولی
فارش خون طبیعی	کمتر از ۱۲۰	کمتر از ۸۰
پیش پروفشاری خون	۱۲۰-۱۳۹	۷۰-۸۹
پروفشاری خون در مرحله ۱	۱۴۰-۱۵۹	۹۰-۹۹
پروفشاری خون در مرحله ۲	۱۶۰ و بالاتر	۱۰۰

عوامل خطر برای پروفشاری خون کدامند؟

سن: هرچه سن بالاتر رود خطر پروفشاری خون بیشتر است. در سنین میانسالی پروفشاری خون در آقایان شایعتر است. خانمهای بعدیائسگی بیشتر است.

سابقه خانوادگی: احتمال بروز آن برای فرزندان والدینی که پروفشاری خون دارند بیشتر است.

صرف الکل: مصرف الکل موجب بالا رفتن فشارخون می شود.